COLLEGE-REACTIE

		Datum	28 februari 2023
		Zaaknummer	756305
Van	: College van burgemeester en wethouders		
Aan	: de leden van de gemeenteraad		
Onderwerp	: Burger initiatief Help Langeweg Veilig naar School.		

Verantwoordelijke portefeuillehouder: wethouder P.M. Joosten – Wesselius

Inleiding
Op 17 januari 2023 hebben de initiatiefnemers uit Langeweg een burgerinitiatief Help Langeweg Veilig naar School ingediend. Gevraagd is om de vervoerskosten van een bus van 17/19 personen voor de oud-leerlingen van basisschool Maria in Langeweg naar de basisschool De Hoeksteen in Zevenbergschenhoek voor minimaal zes schooljaren te vergoeden. Dit jaar gaat het om 21 leerlingen. De initiatiefnemers is door de griffie gevraagd om een financiële onderbouwing van hun voorstel. Het college is gevraagd om eveneens een reactie te geven op het burgerinitiatief aan de raad.

College-reactie

Wijziging verordening?
In artikel 4 van de Wet op het Primair Onderwijs staat dat de raad bij verordening de regels stelt over het leerlingenvervoer en dat het college van burgemeester en wethouders ten behoeve van het schoolbezoek aan ouders van in de gemeente verblijvende leerlingen op aanvraag vergoeding verstrekt van de door het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk te achten vervoerskosten. Uw raad heeft op 14 april 2022 vastgesteld de ‘verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk’.

Een afzonderlijk besluit van uw raad op het burgerinitiatief zou dus in strijd zijn met artikel 4 van de Wet op het Primair Onderwijs. Als uw raad aan het burgerinitiatief tegemoet wil komen, dan zal het college voor uw raad een aanpassing van de ‘Verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk’ voorbereiden. Bij uw overweging om al dan niet tegemoet te komen aan het burgerinitiatief, wil het college uw raad de volgende (juridische) aandachtspunten meegeven:

1. Het juridische uitgangspunt vanuit de huidige verordening is dat vervoer naar school niet voor vergoeding in aanmerking komt als de afstand niet verder is dan 6 km.
2. Door opheffing van de basisschool Maria in Langeweg op 1 augustus 2022 met fusie met basisschool De Hoeksteen in Zevenbergschen Hoek, moesten de leerlingen naar andere scholen in de omgeving. Eén van die scholen is basisschool De Hoeksteen in Zevenbergschenhoek die op minder dan 6 km afstand van Langeweg ligt, en waarmee formeel de opgeheven basisschool Maria uit Langeweg is gefuseerd.
3. Gevraagd is om de vervoerskosten van een bus van 17/19 personen voor de oud-leerlingen van de school van Langeweg naar de school in Zevenbergschenhoek voor minimaal zes schooljaren te vergoeden. Dit jaar gaat het om 21 leerlingen. Dit is niet conform onze huidige verordening.
4. Afwijken van de verordening kan op basis van de hardheidsclausule, die opgenomen is in de huidige ‘verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk’. Zoals ook in de toelichting van deze hardheidsclausule is aangegeven (en hetgeen ook uit jurisprudentie blijkt) kan alleen in uitzonderlijke gevallen gebruik worden gemaakt van een hardheidsclausule. Dit betekent dat er sprake moet zijn van een situatie die zo uniek is dat strikte toepassing van de regels uit de verordening leiden tot “onbillijkheden van overwegende aard”. Deze unieke situatie is daarnaast ook van belang om precedentwerking te voorkomen.

5. De vraag die dus vervolgens gesteld moet worden is of er sprake is van een dusdanig unieke situatie dat van de hardheidsclausule gebruik gemaakt kan worden. Dit is volgens het college niet het geval. Wat voor de leerlingen geldt die van Langeweg naar de school in Zevenbergschenhoek zijn gegaan, geldt immers ook voor de leerlingen die vanuit Langeweg naar een school in Zevenbergen zijn gegaan. Deze afstand is immers ook minder dan 6 km.
6. Op grond van het gelijkheidsbeginsel moeten gelijke gevallen gelijk behandeld worden. In dit geval is er geen verschil tussen het vervoer van leerlingen naar Zevenbergschenhoek en het vervoer van leerlingen naar Zevenbergen. Beide afstanden zijn minder dan 6 km en het vervoer is in beide gevallen noodzakelijk als gevolg van de opheffing van basisschool Maria in Langeweg.
   Uit de gegevens van het Regionaal Bureau Leren West-Brabant blijkt dat de op 1 augustus 2022 uitgeschreven leerlingen van basisschool Maria op 1 oktober 2022 zijn ingeschreven op de volgende scholen:
   - 4 leerlingen op basisschool De Regenboog in Zevenbergen;
   - 1 leerling op basisschool De Arenberg in Zevenbergen;
   - 2 leerlingen op basisschool De Boemerang in Zevenbergen;
   - 28 leerlingen op basisschool De Hoeksteen in Zevenbergschen Hoek;
   - 1 leerling op Kbs Effen in Breda; en
   - de overige 6 leerlingen zijn ingeschreven in VO-scholen.
7. Op grond van het gelijkheidsbeginsel zal dus ook gekeken moeten worden of er in het verleden gelijke situaties zijn geweest waarin leerlingen als gevolg van de opheffing van een school naar een school in een andere plaats moesten. Dit is het geval, o.a. bij opheffing van de protestant christelijke basisschool Zwingelspaan op 1 augustus 2016 met fusie met basisschool De Molenvliet in Klundert, de opheffing van protestants christelijke basisschool De Ruigenhil uit Helwijk met fusie basisschool De Singel in Willemstad op 1 augustus 2017 en de opheffing op 1 augustus 2021 van de openbare basisschool De Cocon in Klundert. In deze gevallen heeft uw raad de verordening niet aangepast en is geen schoolvervoer vergoed door het college.
   Het opheffen van een school is een gebeurtenis die zich in de toekomst ook nog steeds voor kan doen. Als uw raad nu besluit om het leerlingenvervoer te vergoeden, dan zal dat in toekomstige gelijke situaties ook gedaan moeten worden.
8. Het kan uiteraard de keuze van uw raad zijn om in geval van de opheffing van een school, het schoolvervoer toch te vergoeden ondanks dat sprake is van een afstand korter dan 6 km. Als uw raad dit wil, dan dient dit geregeld te worden in de ‘verordening bekostiging leerlingenvervoer gemeente Moerdijk’ door het opnemen van een afzonderlijk artikel hiervoor. Op deze manier gelden dezelfde regels voor de gehele gemeente. Daarnaast kunnen er dan ook beperkingen opgenomen worden voor deze vergoeding, bijvoorbeeld dat het maar geldt voor een maximaal aantal jaren. Daarnaast kan dan ook bepaald worden of de vergoeding geldt voor iedere afstand of alleen voor b.v. een afstand vanaf 2 km. Ook kan door middel van overgangsrecht aangegeven worden of deze regel ook geldt voor oude situaties die eerder zijn ontstaan of niet. Op deze manier kan het gereguleerd worden. Uiteraard heeft deze keuze wel financiële consequenties.

Financiële consequenties.
De initiatiefnemers is door de griffie gevraagd om een financiële onderbouwing van hun voorstel. De financiële onderbouwing is tot op heden (nog) niet bekend bij het college.

In de door uw raad vastgestelde begroting 2023 is voor vergoeding van het leerlingenvervoer totaal € 1.084.760 opgenomen. In de raming van dit budget is uitgegaan van de werkelijke kosten 2022 met een prognose van de NEA-indexering van 3,5 % (indexering taxivervoer) die gebaseerd was op de werkelijke NEA indexering van 3,5% op 1 januari 2022. Inmiddels is in december 2022 de werkelijke NEA indexering op 1 januari 2023 bekend gemaakt: + 13,7%.

Het college zal bij de 1e bestuursrapportage uw raad bijraming van het budget voor 2023 vragen. Met eventuele extra vervoerskosten voor leerlingen van Langeweg met een bus naar basisschool De Hoeksteen in Zevenbergschen Hoek mocht de raad dit wensen, is nog geen rekening gehouden.

Verkeersveiligheid.
De verkeerskundige heeft de schoolroute van Langeweg naar Zevenbergschen Hoek ter plaatse beoordeeld. De situatie is vergelijkbaar met andere schoolroutes in de gemeente waarbij kinderen naar andere kernen moeten fietsen om naar school te kunnen komen. De weg voldoet verder aan alle geldende inrichtingseisen. Desgewenst kan het college nog onderzoeken wat mogelijkheden zijn om de verkeersveiligheid voor schoolgaande jeugd te verbeteren, met inachtneming van de (veiligheids)aspecten voor andere verkeersdeelnemers.

Advies college aan raad.
Gezien het voorgaande adviseert het college uw raad om niet tegemoet te komen aan het burgerinitiatief. Verkeerskundig is het niet nodig en daarnaast is het niet uit te leggen dat we dit voor andere kinderen in vergelijkbare situaties niet doen (Zwingelspaan en Helwijk).
Maar uiteindelijk is het oordeel aan uw raad.
Uw raad zou ook nog breder kunnen kijken naar de toekomst van de kleine kernen en of uw raad in dat kader voor alle kleine kernen iets van vervoer naar basisscholen wilt faciliteren.

Bijlagen
1. Artikel 4 Wet op het Primair Onderwijs.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Moerdijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

ir. J.C. Slagboom A.J. Moerkerke